

زانبارى بۆ داىك و باوكان و چاودىران

Kurdish

مانهوه به سهلامهتى: بهرنامهى پاراستنى منداال (KS:CPC) برىتبه له پهروهده كوردنى سهلامهتى منداال و پهيوهنديه كانى رنژگرتن له منداالان و گه نجان له ته مهنى له داىكبونهوه تا سائى ۱۲ (ته مهن +۱۷). ئەم بهرنامه له قوتابخانه كان و باخچهى ساوايان دهوترىتهوه له لايهن ئەو پهروهده كارانهى كه مه شقى پهيوهستيان ته واو كردوه.

بهرنامهى پاراستنى منداال KS:CPC له باشوورى ئوستوراليا له لايهن وهزارهتى پهروهده په رهى پيدراوه ههروها بهرز نرخيندراوه له بهر قولايى ناوه رۆكه كهى، پانتايى فيربوون و سروشتى هاوچه رخي.

بهرنامهى پاراستنى منداال (KS:CPC) پشتنگيرى منداالان و گه نجان ده كات بۆ:

- تىگه يشتن له وهى كه مافيان هه به سهلامه تبن
- ناسينه وهى ده سترىژى و بارودوخى ناسه لامه ت
- په ره پيدان و جيبه جى كوردنى پلانه كان بۆ يارمه تيدانيان كه سه لامه ت بميننه وه
- گه ران به دواى پشتنگيرى و گه ياندن

پهروهده كوردن زۆر گرنگه له پاراستنى هه موو منداالان و گه نجان ههروها هيزيان پى ده به خشيت بۆ داكوچى كردن له سه لامه تيان و سه لامه تى ته وانى تر.

داىك و باوكان و چاودىران هانده ده ين كه گفتموگو له گه ل قوتابخانه و باخچهى ساوايان بكنه سه باره ت به جيبه جى كوردنى بهرنامهى پاراستنى منداال KS:CPC

پوختهى بهرنامهى پاراستنى منداال KS:CPC له لاپه رهى خواره وه هاتوه:

بۆ زانبارى زياتر، بگه رپوه بۆ www.kscpc.sa.edu.au/parent-carer-information

سه رچاوه بۆ داىك و باوكان و چاودىران

- سه نته رى ئوستورالي بۆ هه ژمار كوردنى سوو دوه رگرتن له منداال www.accce.gov.au
- هئىلى يارمه تى نيوده وه له تى منداال (بۆ قوتابخانه كانى دهر وهى ئوستوراليا) www.childhelplineinternational.org
- ره زامه ندى ناكريت بوه ستيت (حكومه تى ئوستوراليا) www.consent.gov.au
- كو مسىارى ئى سه لامه تى – زانبارى بۆ داىك و باوكان www.esafety.gov.au/parents
- هئىلى يارمه تى منداالان – زانبارى بۆ داىك و باوكان www.kidshelpline.com.au/parents
- خزمه تگوزارى راويزكارى نيشتمانى بۆ ده سترىژى سىكسى و توندوتىژى خيزانى و ناوخو پى www.1800respect.org.au
- رپه رى ئاسانى داىك و باوك (داىك و باوكبوون SA) www.parenting.sa.gov.au/easy-guides
- توورى پنگه ياندنى منداال www.raisingchildren.net.au
- ياساى گه نجى ئوستوراليا www.yla.org.au

بابه‌ته‌کانی به‌نامه‌ی پاراستنی مندال KS:CPC

دوو له بابه‌ته‌کان جه‌خت له‌سه‌ر ناوه‌رۆکی بنه‌ماکان و تیگه‌یشتنه سه‌رکیه‌کانی به‌نامه‌که ده‌که‌نه‌وه:

- هه‌موومان مافی سه‌لامه‌تیوونمان هه‌یه
- ده‌توانین یارمه‌تی یه‌کتیبه‌دین که سه‌لامه‌تین به‌قسه‌کردن له‌گه‌ل ئه‌و که‌سانه‌ی متمانه‌یان پیده‌که‌ین

پوخته‌ی به‌نامه‌ی پاراستنی مندال KS:CPC

به‌نامه‌ی پاراستنی مندال په‌یوه‌سته به‌سه‌لامه‌تی مندال و په‌یوه‌ندیه‌کانی سه‌لامه‌تی (به‌ئۆنلاینه‌وه) له‌ته‌مه‌ن و به‌شیوازی په‌ره‌پیدانی رینگ‌کانی گونجاو بۆ مندالان و گه‌نجان له‌ته‌مه‌نی له‌دایکه‌بوونه‌وه تا سالی ۱۲ (ته‌مه‌ن ۱۷+)

سه‌لامه‌تیوون	<ul style="list-style-type: none"> • تیگه‌یشتن له‌دوو بابه‌تی به‌نامه‌ی پاراستنی مندال KS:CPC • دیاریکردنی که‌سانی باوه‌رپیکراو هه‌روها خزمه‌تگوزاریه‌کانی پشتگیری بۆ به‌ده‌سته‌پینانی یارمه‌تی لێیان
ماف و به‌رپرسیاره‌تیه‌کان	<ul style="list-style-type: none"> • هه‌موو که‌سێک ماف و به‌رپرسیاریه‌تی هه‌یه • تایبه‌تمه‌ندی، بۆشایی که‌سی و سنوره‌کان • تپروانیی ره‌گه‌زی چۆن کاریگه‌ری له‌سه‌ر تاک و کۆمه‌لگا دروست ده‌کات
سه‌لامه‌تی و ناسه‌لامه‌تی	<ul style="list-style-type: none"> • نیشانه‌ی ناگادارکردنه‌وه وه‌ک نیشاندهره‌کانی بارودۆخی ناسه‌لامه‌تی • پلانه‌کان بۆ وه‌لامدانه‌وه‌ی بارودۆخه‌کانی ناسه‌لامه‌تی • به‌رپوه‌بردنی مه‌ترسی بۆ یارمه‌تیدان بۆ بارودۆخی سه‌لامه‌تر
تۆری باوه‌رپیکراو	<ul style="list-style-type: none"> • جۆریه‌تی که‌سی باوه‌رپیکراو • په‌ره‌پیدانی تۆری خه‌لکی باوه‌رپیکراو و خزمه‌تگوزاریه‌کانی پشتگیری • چۆنیه‌تی گه‌یشتن به‌خه‌لکی باوه‌رپیکراو و خزمه‌تگوزاریه‌کانی پشتگیری
په‌یوه‌ندیه‌ پێزداره‌کان	<ul style="list-style-type: none"> • تایبه‌تمه‌ندیه‌کانی په‌یوه‌ندی ته‌ندروستی، ناتهندروستی و ده‌ستدریژی • ماف و به‌رپرسیاریه‌تیه‌کان په‌یوه‌ست به‌ په‌یوه‌ندیه‌کان • ره‌زامه‌ندی و جێبه‌جێکردنی پلانه‌کان له‌ بارودۆخه‌ جیاکان
هێز له‌ په‌یوه‌ندیه‌کان	<ul style="list-style-type: none"> • به‌کارهێنانی ئه‌رپنی و هێز ده‌ستدریژی • ره‌فتاری زیانه‌خش له‌ په‌یوه‌ندیه‌کان، له‌وانه‌ گێچه‌لکردن و توندوتیژی خێزانی و ناوخۆی • پلان بۆ چاره‌سه‌رکردنی ره‌فتاره‌ زیانه‌خشه‌کان
به‌شه‌کانی جه‌سته‌و ده‌ست لێدان	<ul style="list-style-type: none"> • ناو و شوێنه‌ راسته‌کانی به‌شه‌کانی جه‌سته • هه‌موو جه‌سته‌ تایبه‌ندمه‌نده • ده‌ست لێدانی سه‌لامه‌ت و نا سه‌لامه‌ت و نه‌ویستن
تیگه‌یشتن له‌ ده‌ستدریژی	<ul style="list-style-type: none"> • زیانه‌خش، ده‌ستدریژی (جه‌سته‌یی، سێکسی، سۆزداری) هه‌روها فه‌رامۆشکردن • پلان بۆ راگه‌یانندی له‌ بارودۆخی ده‌ستدریژی و ناسه‌لامه‌تی • ره‌فتاری گه‌یانندی سه‌لامه‌ت له‌کاتی پشتگیری که‌سانی تر
پلان	<ul style="list-style-type: none"> • خۆراگری، به‌رده‌وامبوون و سه‌پاندن • پلانی پارێزگاریکردن بۆ زیادکردنی سه‌لامه‌تی
گه‌ران له‌ پشتگیری	<ul style="list-style-type: none"> • به‌رده‌وام پێداچونه‌وه به‌ تۆری باوه‌رپیکراوه‌کان • گه‌ران له‌ پشتگیری له‌ که‌سانی باوه‌رپیکراو و خزمه‌ته‌کانی پشتگیری، له‌ناویان له‌ناکاوه‌کان